

Nr 51.

Af herr **Hallberg**, om *åvägabringande af utredning och förslag angående utsträckning af giltighetsområdet för lagen om fosterbarnsvård den 6 juni 1902.*

Genom tillkomsten af lagen om fosterbarns vård den 6 juni 1902 åstadkoms en mera effektiv tillsyn öfver sådana barn än som tillförene kunnat utöfvas. Det torde kunna sägas, att lagen i stort sedt verkat tillfredsställande, och att väsentliga missförhållanden undanröjts. Emellertid hafva förekommit fall af upprörande vanvård af fosterbarn, inför hvilka vederbörande tillsynsmyndighet icke ägt befogenhet att inskrida och hvilka syntes bero af att lagens tillämplighetsområde ej varit nog vidsträckt. Detta gäller bestämmelsen i 1:a § därom att lagen endast afser barn, som *mot ersättning* fostras af andra. Genom nämnda bestämmelse möjliggöres, att den tillsyn, lagen afser bereda, undandrages fosterbarn, angående hvilka det af barnafostraren uppgifves, att ersättning för vården ej betingats eller utgår, ehuru detta verkligen är förhållandet. En vanlig företeelse härutinnan är, att barnafostraren emottager ett visst belopp såsom godtgörelse en gång för alla för barnets vård, ett förhållande som uppenbarligen kan utgöra en mäktig frestelse för en samvetslös barnafostrare att i ekonomiskt syfte vanvårda barnet. Gentemot barnafostrarens uppgift att barnet mottagits utan ersättning åligger det tillsynsmyndigheten att förebringa bevisning om motsatsen, en bevisning, som är mycket svår för att icke säga omöjlig att åväga-bringa. Anmärkta lagbestämmelse har förty medfört, att fosterbarn, för hvilka enligt uppgift ersättning icke utgått, utsatts för påfallande vanvård, utan att myndighet kunnat inskrida i annat fall än då vanvården varit att hänföra till sådan misshandel, som fallit under allmänt åtal.

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 3 saml. 20 häft. (Nr 51—53). 1

Vid lagens antagande förelåg förslag om att lagen skulle afse äfven barn, för hvilkas vård ersättning icke äger rum, men mot en dylik utvidgning invändes, att densamma skulle afskräcka välsinnade fosterföräldrar, hvilka önska mottaga fosterbarn utan godtgörelse. Om än nämnda skäl icke kan fränkännas en viss betydelse, synes det dock böra komma under öfvervägande, huruvida icke berörda hänsyn måste träda tillbaka gentemot de missförhållanden, som inskränkningen kan medföra. För öfrigt torde betänkligheten mot den ifrågasatta utvidgningen kunna häfvas genom en bestämmelse, att barnafostrare, sedan han gjort behörig anmälan om att han mottagit barn för fostran, må kunna fritagas från skyldigheten att underkasta sig tillsyn enligt lagen, om hänsyn till förvärf finnes ligga utom bevekelsegrunden för barnets upptagande.

En lagändring i angifna syftet torde emellertid böra föregås af utredning och undersökning angående omfattningen af de missförhållanden, som jag påpekat.

På grund af hvad jag anfört, tillåter jag mig föreslå, att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa,

att Kungl. Maj:t efter undersökning och utredning ville taga under öfvervägande, huruvida icke ifrågavarande lags giltighetsområde bör utsträckas att omfatta alla barn, som fostras hos andra än föräldrar, styffföräldrar, far- eller morföräldrar eller laga förmyndare och icke fyllt 7 år, dock så att tillsynsmyndigheten må kunna fritaga fosterföräldrar från skyldigheten att underkasta sig lagens bestämmelser, om särskilda omständigheter därtill föreligga, samt att Kungl. Maj:t därefter ville för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen må föranleda.

Stockholm i januari 1912.

Fritz Hallberg.